

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายเจริญ ทัศนธรรม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๖/๒๕๕๐

เรื่องพิจารณาที่ ๒๐/๒๕๕๐

วันที่ ๒๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายพงษ์ศักดิ์ มะลิแย้ม ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด
กรณีนายพงษ์ศักดิ์ มะลิแย้ม สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ จงใจไม่ยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ผู้ร้อง ส่งคำร้อง
ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔
ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ ข้อ ๓ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๓๕ กรณีนายพงษ์ศักดิ์ มะลิแย้ม ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า เนื่องด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๕) มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓
และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ได้กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีผลทำให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศดังกล่าว เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวัน ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี แล้วแต่กรณี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ มีรายได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมทั้งสิ้น ๓๘๑,๖๖๔,๔๕๑.๐๕ บาท ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด มีผลให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๓ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ และพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเนื่องจากสมาชิกภาพสิ้นสุดลงเมื่อถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ และวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๗ ตามลำดับ เมื่อพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ซึ่งตามกฎหมายต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ภายในวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๘ ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ต่อผู้ร้อง ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งและเตือนให้ผู้ถูกร้องชี้แจงเหตุผลที่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ในกรณีดังกล่าว รวม ๓ ฉบับ คือ (๑) หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ด่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๗/๐๔๖๗ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๘ (๒) หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ด่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๗/๐๕๑๕ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๘ และ (๓) หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ด่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๗/๑๗๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปที่ภูมิลำเนาของผู้ถูกร้อง ตามทะเบียนราษฎร

ผู้ร้องมีคำสั่งเรียกพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง ๒ ราย รวมทั้งผู้ถูกร้องมาให้ถ้อยคำต่อเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. และมีคำสั่งเรียกหลักฐานจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ สรุปได้ดังนี้

(๑) นางสาวชุตติกาญจน์ ชื่นเจริญทรัพย์ ผู้รับหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ฉบับลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นภรรยาของผู้ถูกร้องแต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส ระบุว่าเป็นผู้รับหนังสือ ฉบับดังกล่าวแทนผู้ถูกร้อง เมื่อรับแล้วนำไปวางไว้บนโต๊ะเอกสารของผู้ถูกร้อง แต่ไม่ได้แจ้ง ให้ผู้ถูกร้องทราบ

(๒) นางมาลัย แสนจินดา ผู้รับหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ฉบับลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นอาของผู้ถูกร้อง ระบุว่าเป็นผู้รับหนังสือฉบับดังกล่าวแทนผู้ถูกร้อง เมื่อรับแล้วนำไปใส่ไว้ในตะแกรง สำหรับรับจดหมาย ไม่ได้นำไปมอบให้ผู้ถูกร้องโดยตรง

(๓) ผู้ถูกร้องระบุว่า ได้รับหนังสือจากสำนักงาน ป.ป.ช. เรื่องการแจ้งและเตือนให้ชี้แจงข้อเท็จจริง กรณีไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ แต่ไม่ได้อ่านรายละเอียดเข้าใจว่าเป็นหนังสือติดตามเอกสาร ที่ตนยื่นประกอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ไม่ครบถ้วน กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการครั้งใหม่ในปี ๒๕๔๗ จึงไม่ได้ให้ความสนใจเพราะทราบดี แล้วว่าต้องยื่นเอกสารเพิ่มเติม ประกอบกับเกิดความเบื่อหน่ายเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ จึงไม่ได้ศึกษาในรายละเอียด และสำคัญผิดว่าเมื่อได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่ง ในวาระใหม่แล้วก็ไม่ต้องยื่นในกรณีพ้นตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีอีก และในวันที่ให้ถ้อยคำต่อ เจ้าพนักงาน ป.ป.ช. ผู้ถูกร้องไม่ได้เตรียมเอกสารมาเพื่อยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ แต่รับว่าจะรีบ ดำเนินการโดยเร็ว ทั้งรับว่าทราบดีว่าการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ทุกกรณี และการยื่น เอกสารประกอบไม่ครบถ้วนมีความผิดตามกฎหมาย ภายหลังจากที่ได้ให้ถ้อยคำแล้ว จนถึงวันยื่นคำร้องนี้ ผู้ถูกร้องยังไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ในกรณีดังกล่าว ต่อผู้ร้อง

(๔) องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ มีหนังสือที่ สป ๕๑๐๐๒/ว ๖๖๖ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ แจ้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการทุกคน ทราบว่ามีหน้าที่ ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔

ผู้ร้องพิจารณาเรื่องนี้ในการประชุมครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ มีมติเป็นเอกฉันท์ ๘ เสียง ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ต่อผู้ร้อง ภายในเวลา

ที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ และมีมติให้เสนอเรื่องให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ต่อผู้ร้อง ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นวันที่พ้นจากตำแหน่งตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๓

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย ตามข้อกำหนดคณะตุลาการรัฐธรรมนูญว่าด้วยองค์คณะในการพิจารณาพิพากษา วิธีพิจารณา และการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๔๕ และส่งสำเนาคำร้องให้แก่ผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๐ สรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องมิได้จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ต่อผู้ร้อง ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ และเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๗ ตามลำดับ การที่ไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ในกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี เนื่องจากผู้ถูกร้องได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๗ อีกครั้งติดต่อกัน ซึ่งผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๗ อันเป็นระยะเวลาคาบเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ กรณีพ้นตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี จึงทำให้ผู้ถูกร้องเชื่อโดยสุจริตว่าการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นการยื่นเมื่อเข้าดำรงตำแหน่งใหม่ต่อเนื่องจากครั้งก่อน ถือเป็นกรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ อันเนื่องจากการพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ด้วย เพราะทรัพย์สินของผู้ถูกร้องมิได้มีการเปลี่ยนแปลง หากผู้ถูกร้องมีเจตนาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ จริง ผู้ถูร้องก็คงจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๗ สำหรับหนังสือแจ้งเตือนของผู้ร้องนั้นผู้ถูกร้องเข้าใจว่าเป็นการแจ้งให้ดำเนินการส่งเอกสารประกอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๗ ที่ยื่นไม่ครบถ้วน เนื่องจากผู้ถูกร้องถูกฟ้องในคดีล้มละลายจึงต้องรอให้

เจ้าหน้าที่แจ้งยอดหนี้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เสียก่อน เพื่อจะถือเอายอดหนี้นั้นเป็นจำนวนหนี้สิน
ที่ผู้ถูกร้องมีต่อบุคคลอื่น

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องเอกสารประกอบคำร้องและคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่ง มาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ ข้อ ๓ หรือไม่ หากรับฟังได้ ศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยให้ผู้ถูกร้องเป็นผู้ต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นเวลาห้าปีตั้งแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ตามคำร้องหรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ เป็นศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานศาลฎีกาเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นรองประธานศาลรัฐธรรมนูญ แต่ให้ผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือตุลาการในศาลปกครองสูงสุดที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ คงดำรงตำแหน่งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

วรรคสาม บัญญัติว่า ให้บทบัญญัติมาตรา ๓๕ วรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญขึ้นใช้บังคับ

วรรคสี่ บัญญัติว่า บรรดาคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่งให้ศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา นี้ดำเนินการต่อไป และเมื่อมีการแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว บรรดาคดีหรือการที่ค้างดำเนินการนั้นให้โอนไปอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่แต่งตั้งขึ้นใหม่นั้น”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ... “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง”

หมายความว่า ... (๕) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้หรืองบประมาณไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ...”

มาตรา ๓๒ บัญญัติว่า “ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าวตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง

ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศและทรัพย์สินที่มีได้อยู่ในความครอบครองของผู้ยื่น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วย

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งผู้ใดดำรงตำแหน่งทางการเมืองมากกว่าหนึ่งตำแหน่ง ให้ผู้นั้นแยกการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทุกตำแหน่งตามระยะเวลาการยื่นบัญชีที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้น ๆ”

มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า “การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๓๒ ให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวรวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้า พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นกรเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) ในกรณีที่เป็นกรพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

(๓) ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้ว ตายในระหว่างดำรงตำแหน่งหรือก่อนยื่นบัญชีหลังจากพ้นจากตำแหน่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตายภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย”

มาตรา ๓๔ บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และห้ามมิให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดและเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่าเป็นการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองที่ดำรงอยู่ แต่ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปในตำแหน่งดังกล่าว”

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

ข้อ ๓ บัญญัติว่า “กรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด ให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๔ เช่นเดียวกับกรณีการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ”

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ กำหนดให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในองค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยล้านบาทเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้รายได้ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่กำหนดดังกล่าว หมายถึงรายได้รวมเงินอุดหนุน เงินสะสม และเงินกู้ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดในปีงบประมาณที่ผ่านมา

กรณีมีปัญหาต้องพิจารณาก่อนว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดหรือไม่ เห็นว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ ขอให้วินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ต่อผู้ร้อง ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งคณะตุลาการรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๓๕ ต่อมาระหว่างการดำเนินการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้นับแต่วันประกาศเป็นต้นไป โดยมาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ เป็นศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานศาลฎีกาเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นรองประธานศาลรัฐธรรมนูญ ให้ผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือตุลาการในศาลปกครองสูงสุดที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ คงดำรงตำแหน่งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และวรรคสี่ บัญญัติว่า บรรดาคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่งให้ศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรานี้ดำเนินการต่อไป ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดได้

สำหรับประเด็นที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ มีรายได้ในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ จำนวน ๓๘๑,๖๖๔,๔๕๑.๐๕ บาท จึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้ อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ ที่กำหนดหลักเกณฑ์ว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ เข้าดำรงตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ต่อคณะกรรมการ

ป.ป.ช. ภายในสามสิบวัน นับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นตำแหน่งดังกล่าวมาแล้ว เป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๕) มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องของผู้ร้อง และคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้อง ฟังเป็นที่ยุติว่า ผู้ถูกร้อง พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เนื่องจากสมาชิกภาพสิ้นสุดลงเมื่อถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยผู้ถูกร้องยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ และวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๗ ตามลำดับ แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ซึ่งตามกฎหมายต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ภายในสามสิบวันนับแต่วัน พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว แต่ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ต่อผู้ร้อง โดยมีได้แจ้ง เหตุขัดข้องให้ผู้ร้องทราบ แม้ว่าผู้ร้องโดยสำนักงาน ป.ป.ช. จะมีหนังสือแจ้งและเตือนให้ผู้ถูกร้องชี้แจง เหตุผลที่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ในกรณีดังกล่าว รวม ๓ ฉบับ คือ (๑) หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๗/๐๔๖๗ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๘ (๒) หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๗/๐๕๑๕ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๘ และ (๓) หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๗/๑๗๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ แต่ผู้ถูกร้องไม่ได้ชี้แจงเหตุ ที่ไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ และจากพยานหลักฐานของผู้ร้อง องค์การบริหารส่วนจังหวัด สมุทรปราการมีหนังสือที่ สป ๕๑๐๐๒/ว ๖๖๖ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ แจ้งผู้ถูกร้องทราบว่า มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ภายในสามสิบวัน เมื่อเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี อีกทั้งผู้ถูกร้องก็รับต่อเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. ว่า ผู้ถูกร้องได้รับหนังสือจากสำนักงาน ป.ป.ช. เรื่องการแจ้งเตือนให้ชี้แจงข้อเท็จจริงที่ไม่ยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินฯ แต่ไม่ได้อ่านรายละเอียดโดยเข้าใจว่าเป็นหนังสือติดตามเอกสารที่ตนยื่นประกอบ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ไม่ครบถ้วน กรณีเข้าดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสมุทรปราการที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ในปี ๒๕๔๗ จึงไม่ได้ให้ความสนใจเพราะทราบดีแล้วว่า ต้องยื่นเอกสารเพิ่มเติม ประกอบกับเกิดความเบื่อหน่ายเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ จึงไม่ได้ศึกษาในรายละเอียด และสำคัญผิดว่าเมื่อได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งใหม่

แล้วก็ไม่ต้องยื่นในกรณีพ้นตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีอีก และในวันที่ให้ถ้อยคำ ผู้ถูกร้องไม่ได้เตรียมเอกสารมาเพื่อยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ แต่รับว่าจะรีบดำเนินการโดยเร็ว ทั้งยังทราบดีว่าการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ทุกกรณี และการยื่นเอกสารประกอบไม่ครบถ้วนมีความผิดตามกฎหมาย จากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังกล่าวย่อมแสดงว่า ผู้ถูกร้องทราบแล้วว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี การที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าไม่มีเจตนาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ต่อผู้ร้อง เนื่องจากผู้ถูกร้องได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการครั้งใหม่ติดต่อกันเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๗ และผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ กรณีการเข้ารับตำแหน่งที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นระยะเวลาคาบเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ กรณีพ้นตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี จึงเชื่อโดยสุจริตว่าการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๗ ถือเป็นกรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย เพราะทรัพย์สินมิได้มีการเปลี่ยนแปลง หากผู้ถูกร้องมีเจตนาที่จะจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ จริงแล้ว ผู้ถูกร้องก็คงจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๗ เห็นว่า ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ภายในสามสิบวันนับจากวันพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ซึ่งมีระยะเวลาห่างจากกรณีเข้ารับตำแหน่งครั้งใหม่ออกไปถึงสิบเดือน มิใช่ระยะเวลาคาบเกี่ยวกันจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกร้องเชื่อโดยสุจริตว่าการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๗ เป็นการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ในกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ดังที่ผู้ถูกร้องอ้าง และแม้ว่าทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องจะมิได้มีการเปลี่ยนแปลง ก็ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดให้กรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งครั้งใหม่ซึ่งต่อเนื่องกับการดำรงตำแหน่งครั้งก่อนเป็นการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ในกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย ส่วนที่ผู้ถูกร้องได้รับหนังสือแจ้งและเตือนจากผู้ร้อง แต่เข้าใจว่าเป็นการแจ้งให้ส่งเอกสารประกอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๗ ที่ยังยื่นไม่ครบถ้วน แต่เนื่องจากผู้ถูกร้องถูกฟ้องในคดีล้มละลาย จึงต้องรอให้เจ้าหนี้แจ้งยอดหนี้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เสียก่อนเพื่อจะถือเอายอดหนี้นั้นเป็นจำนวนหนี้สินที่ผู้ถูกร้องมีต่อบุคคลอื่น นั้น ก็ล้วนเป็นการอ้างเพื่อปฏิเสธความรับผิดชอบตามกฎหมาย ทั้งที่บทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎเกณฑ์พื้นฐานสำคัญสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่จะต้องตระหนักว่าเป็นหน้าที่ที่พึงต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด เพื่อให้กลไกการตรวจสอบการทุจริตประพฤติมิชอบของ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมายที่กำหนดไว้ เมื่อผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด จึงฟังว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ต่อผู้ร้อง

ปัญหาว่า ผู้ถูกร้องต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันใด เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติได้ว่า ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ครอบคลุมต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ และผู้ถูกร้องได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ อีกสมัยหนึ่ง ในปี ๒๕๔๗ พิจารณาแล้วเห็นว่า มูลเหตุที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดเป็นกรณีและผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ เมื่อพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ดังนั้น การพ้นจากตำแหน่งจึงต้องนับตั้งแต่วันที่ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งตามความเป็นจริง คือ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ และต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญจึงเห็นว่า นายพงษ์ศักดิ์ มะลิเย่ม ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นวันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบมาตรา ๓๓ วรรคสอง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้อ ๓

นายเจริญ หัตถกรรม

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ